

VELI-hankkeen tutkimusosio

Alustavia tuloksia ja tulevia
tutkimussuuntauksia

28.11.2007

Tutkimusasetelma

- Tavoitteena kerätä kansainvälisestikin ainutlaatuinen aineisto, jossa yhdistyvät monet eri näkökulmat Pk-yritysten tutkimuksesta:
 - yritystoiminnan menestystekijät
 - verkostoituminen
 - kansainvälistyminen
 - johtaminen
 - rahoitus yms.

Aineiston hankinta

- Kohdejoukkona runsaat 1 000 yritystä.
- Otoksesta rajattiin pois kaikkein pienimmät yritykset ja tietyt toimialat (esim. maatalous).
- Kysely toteutettiin kolmikanavaisena (posti, netti ja puhelin).
- Haastava 12 sivuinen lomake asetti omat rajoitteensa vastausten määrälle.

Kyselytutkimus jouluukuussa 2006

- Kyselyyn vastasi 260 yritystä.
- Yritykset edustavat laajasti eri toimialoja.

TOL-koodi	Toimialaluokan nimi	Havaintojen osuus
1	Muut	2,6 %
2	Teollisuus	22,3 %
3	Rakentaminen	13,6 %
4	Tukku- ja vähittäiskauppa	14,4 %
5	Majoitus- ja ravitsemustoiminta	3,1 %
6	Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	11,2 %
7	Rahoitustoiminta	0,9 %
8	Liike-elämän palveluklusteri (kibs)	20,0 %
9	Muut palvelut	10,9 %

29.11.2007 Mervi Niskanen

Verkostoitumisen tutkiminen yksi tavoitteista

- Kysymykset käsittelivät esimerkiksi seuraavia näkökulmia:
 - Millaista verkostoitumista yrityksellä on?
 - Mitä hyötyä siitä koetaan saatavan?
 - Mitkä ovat keskeisimmät esteet verkostoitumiselle?
- Lisäksi aineisto mahdollistaa tutkia uudella tavalla vaikka sitä, miten ja missä olosuhteissa verkostoitumisesta syntyy todellista hyötyä verkostoyrityksille.

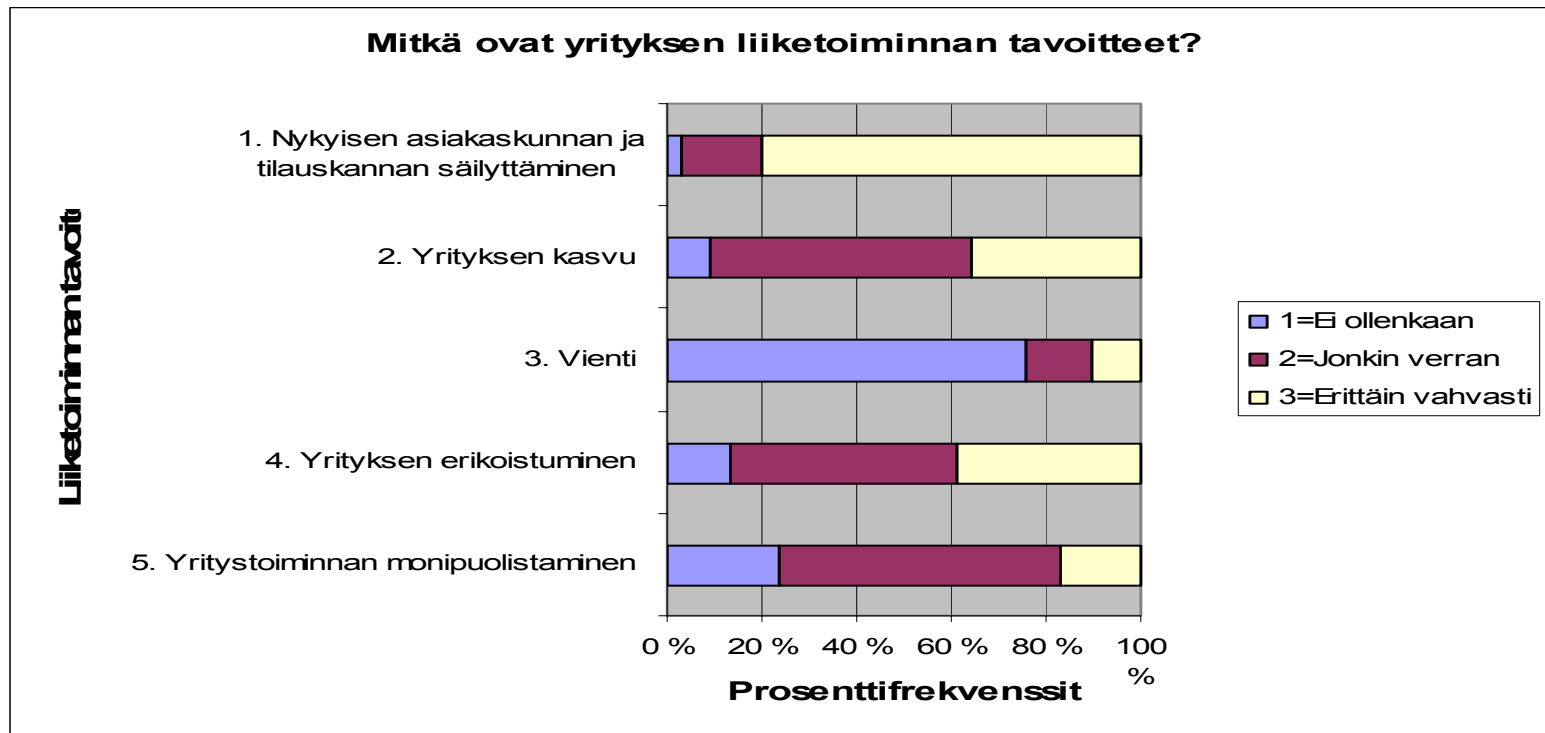
Yritysten yhteistyömuodot ja yhteistyön luonne

	Tuotannollinen	Markkinointi	Vienti-yhteistyö	T&K	Logistiikka	Muu
Ei yhteistyötä	7,2 %	16 %	41,3 %	24,6 %	21,5 %	19,2 %
Kertaluonteista	9,9 %	11,2 %	5,6 %	11,9 %	9,9 %	6,5 %
Projektimuotoista	20,7 %	10,2 %	3,3 %	15,5 %	9,8 %	3,0 %
Vuosisopimukset	17,4 %	10 %	4,1 %	2,9 %	11,9 %	1,5 %
Kumppanuus	14,1 %	11,3 %	3,1 %	4,0 %	6,2 %	2,0 %
Muu	7,3 %	6,5 %	1,2 %	2,9 %	3,3 %	1,1 %

Yritysten yhteistyömuodot ja yhteistyön luonne

- Yhteistyö pääosin tuotannollista.
- Jonkin verran myös markkinointiin liittyvää verkostoitumista.
- Heikointa verkostoituminen viennin osalta.
- Tulokset eivät yllätä kun niitä verrataan yritystoiminnan tavoitteenasetantaan.

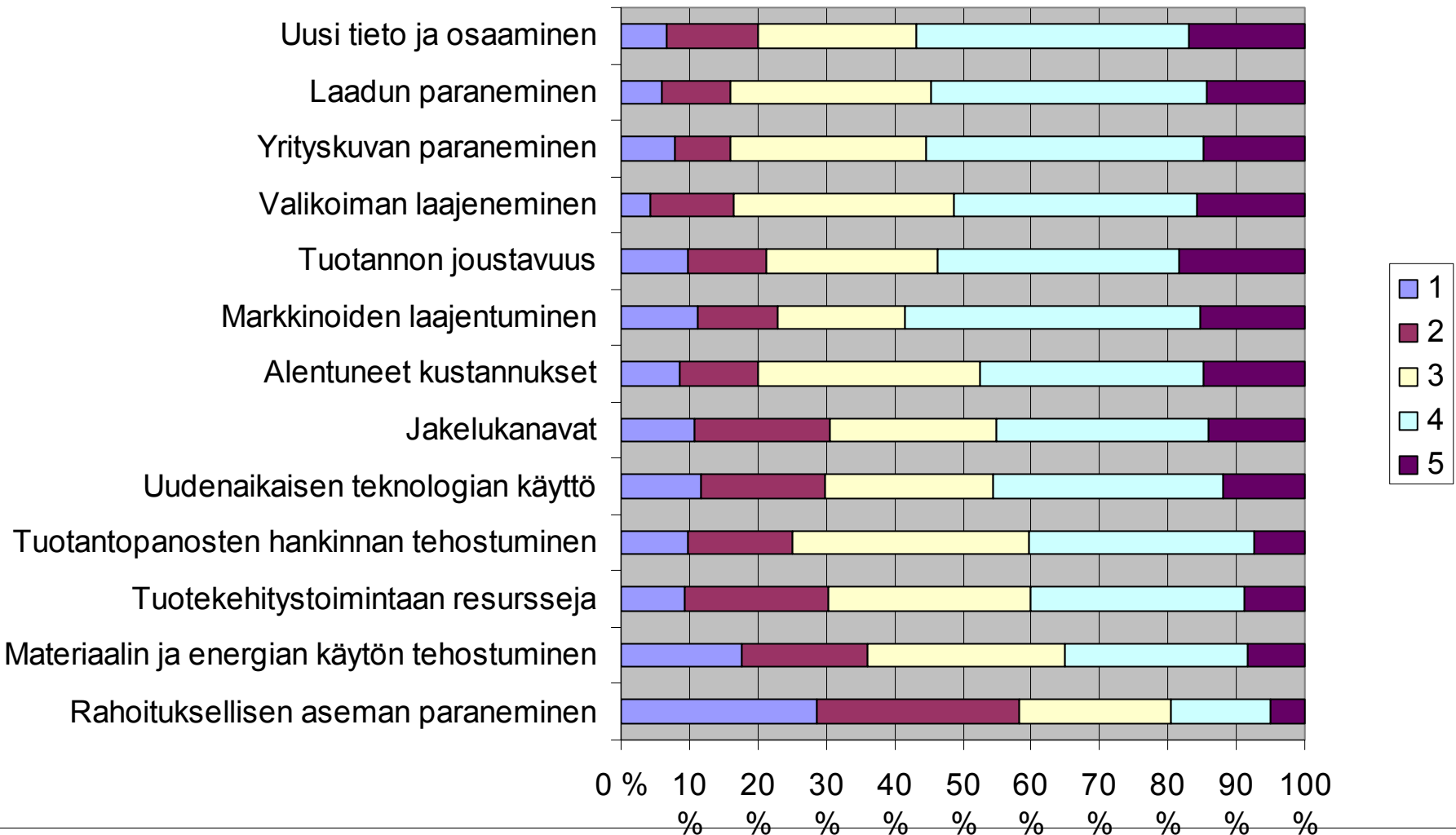
Liiketoiminnan tavoitteet pohjoissavolaisissa yrityksissä

Toiminnan tavoitteet toimialoittain

Toimiala	Kasvuun suuntautuneet yritykset (%)	Vakaan kehitysuran yritykset (%)	Yhteensä (%)
Teollisuus	27.7	19.4	25.5
Rakentaminen	15.6	9.7	14.0
Kauppa- ja majoitustoiminta	19.1	14.5	17.9
Kuljetus-, varastointi ja tietoliikenne	12.7	8.1	11.5
Liike-elämää palveleva toiminta	17.3	29.0	20.4
Muut yhteiskunnalliset palvelut	7.6	19.3	10.7
Yhteensä p=0.025	100.0 (n=173)	100.0 (n=62)	100.0 (n=234)

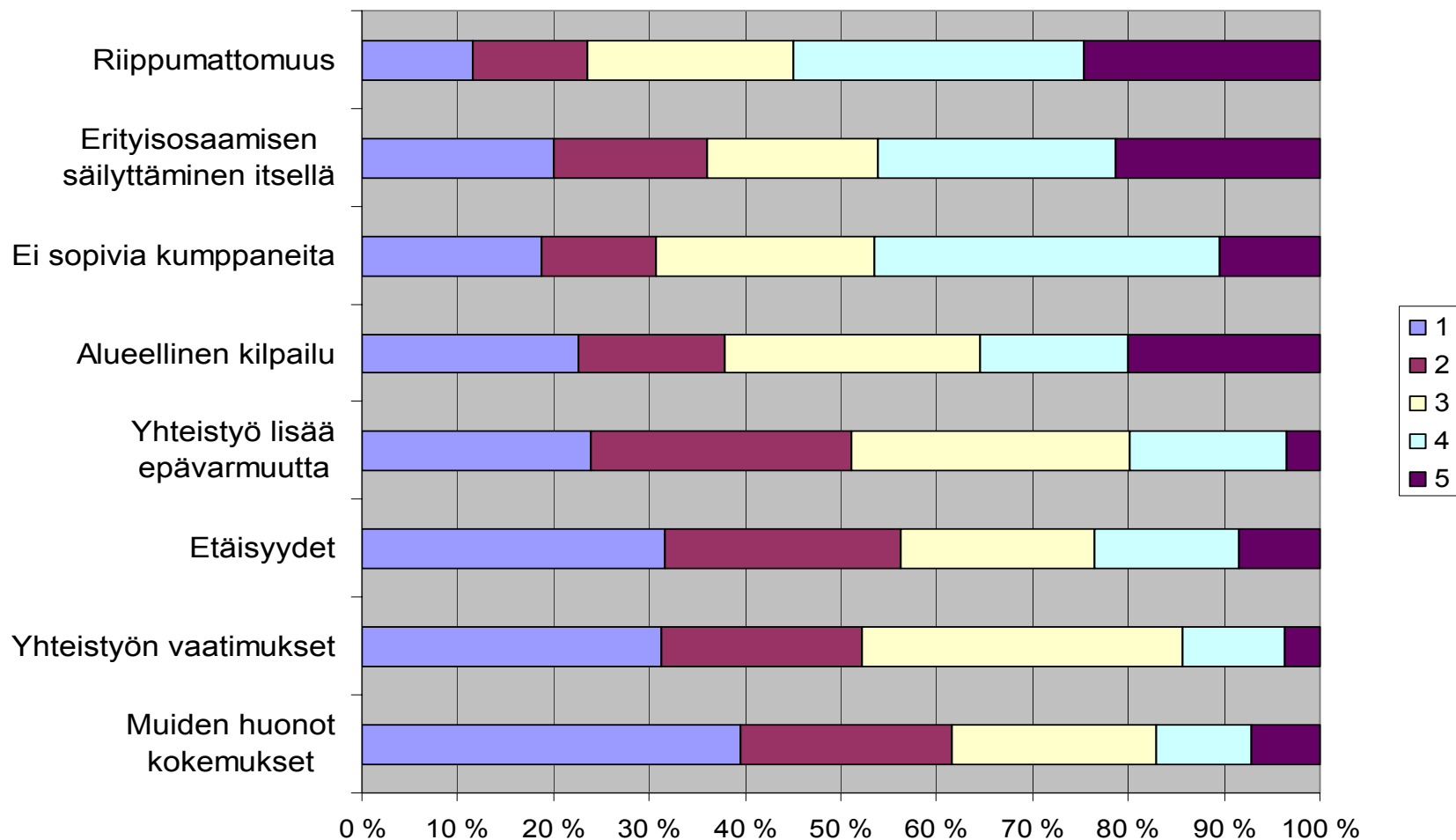
Verkostoitumisesta koettu hyöty

Yritysten välisen yhteistyön hyödyt tavoitteiden mukaan

Yhteistyön hyödyt	Kasvuun suuntautuneet yritykset	Vakaan kehitysuran yritykset	F-prob.
Tuotannon joustavuuden parantaminen	3.5	3.5	0.929
Uudenaikaisen teknologian käyttömahdollisuudet	3.3	2.9	0.108
Materiaalin ja energian käytön tehostuminen	2.9	3.0	0.703
Alentuneet kustannukset ja hintakilpailukyvyyn parantuminen	3.4	3.3	0.681
Tuotteiden tai palvelun laadun parantaminen	3.5	3.4	0.695
Tuote- tai palveluvalikoiman laajeneminen	3.6	3.4	0.564
Voimavaroja ja mahdollisuuksia tuotekehitystoimintaan	3.3	2.6	0.005**
Jakelukanavien lisääntyminen	3.3	2.8	0.031*
Markkinoiden laajentuminen	3.5	3.0	0.038*
Tuotantopanosten hankinnan uudistuminen/tehostuminen	3.2	3.1	0.555
Rahoituksellisen aseman paraneminen	2.5	2.0	0.028*
Yrityskuvan paraneminen	3.6	3.1	0.036*
Uuden tiedon ja osaamisen saaminen	3.5	3.2	0.140
* < 0.05 ** < 0.01			

Verkostoitumisen esteet

Yritysten välisen yhteistyön esteet tavoitteiden mukaan

Yhteistyön esteet	Kasvuun suuntautuneet yritykset	Vakaan kehitysuran yritykset	F-prob.
Ei tiedossa sopivaa yhteistyökumppania	3.3	2.9	0.196
Tarve säilyttää riippumattomuus	3.6	3.3	0.354
Yhteistyö tuo toimintaan epävarmuutta	2.4	2.6	0.341
Etäisyydet ovat liian pitkät	2.7	2.0	0.051*
Alueen yritysten keskinäinen kilpailu estää yhteistyön muodostumista	2.8	3.1	0.392
Vaikeudet vastata verkoston yhteistyövaatimuksiin	2.4	2.3	0.013*
Haluamme säilyttää erityisosaamisen omassa yrityksessä	3.4	2.6	0.633
Muiden huonot kokemukset yhteistyöstä	2.3	2.1	
* < 0.06 ** < 0.01	(n=43)	(n=30)	

Eroavatko verkostujat muista?

- Esimerkiksi alihankkijat vs. muut:
 - työllistävät enemmän, kasvu hitaampaa
 - taseella mitattuna pienempiä
 - kannattavuus heikompaa

	Alihankkijat	Muut
Liikevaihdon muutos-%	19	23
Henkilökunnan lkm	26	15
Liikevaihto/hlö	96	129
Koko pääoman tuotto-%	12	17
Käyttöpääoma-%	10	9
Tase (1000 eur)	1550	2884

Tutkimusasetelmia

- Jatkossa onkin tarkoitus selvittää verkostoitumisen osalta esimerkiksi seuraavaa:
 - Millaiset verkostot menestyvät (kasvavat ja kannattavat) paremmin kuin keskivertoyritykset?
 - Miten verkostoja voitaisiin kehittää niin, että kaikki osapuolet hyötyisivät verkostoitumisesta?